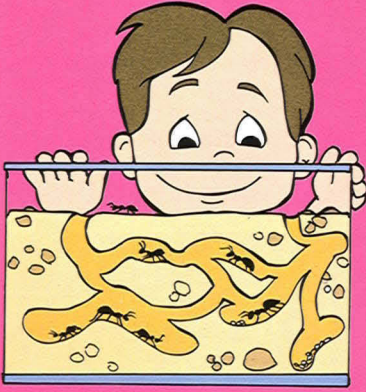


Karınca Gözlemevi



Okulumuzun Bilimsel Projeler Yarışması'na bir karınca gözlemevi yaparak katılmıştık. Bunu, karıncaların yaşamlarını ve nasıl çalıştıklarını gözlemek için yaptık. 30 cm boyunda, 4 cm genişliğinde ve 2 cm kalınlığında bir cam fanus yaptırдық. Bunun için büyüklerimizden yardım aldık. Cam fanusun içine toprak koyduk. Sonra biraz yiyeceklerle birlikte topladığımız karıncaları içine koyduk. Böylece karıncaların toprakta yaptıkları çalışmaları kolaylıkla gözlemledik.

Yalnızca küçük bir sorunumuz oldu: Bu çalışmayı ilkbaharda yaptığımız için, karınca toplamamız uzun zaman aldı. Çünkü, karıncalar yazın dışarı çıkarlar. Yaptığımız gözlemler sonucunda karıncaların kendilerinin sığabileceği büyüklükte tüneller açtıklarını, toprağa koyduğumuz yiyecekleri içeri taşıdıklarını, yiyecek olarak şekeri yeğlediklerini ve güneşi sevdiklerini öğrendik. Bu çalışma bize, Bilimsel Proje Yarışması'nda 3. Sınıflar düzeyinde birincilik getirdi. Galiba büyüyünce biyolog olacağız.

Karıncaları Tanıyalım

Karıncalar toplu halde yaşayan böceklerdir. Onların oluşturdukları bu topluluklara koloni denir. Dünyada 8000 değişik karınca türü bulunur. Sayıları insanlardan daha fazla olan karıncalar, yeryüzünün hemen her yerinde görülebilir. Anayurtları olan tropikal bölgelerden başka, kutup bölgeleri, yüksek dağlar ve çöller gibi, birçok farklı ortamda yaşayabilirler.

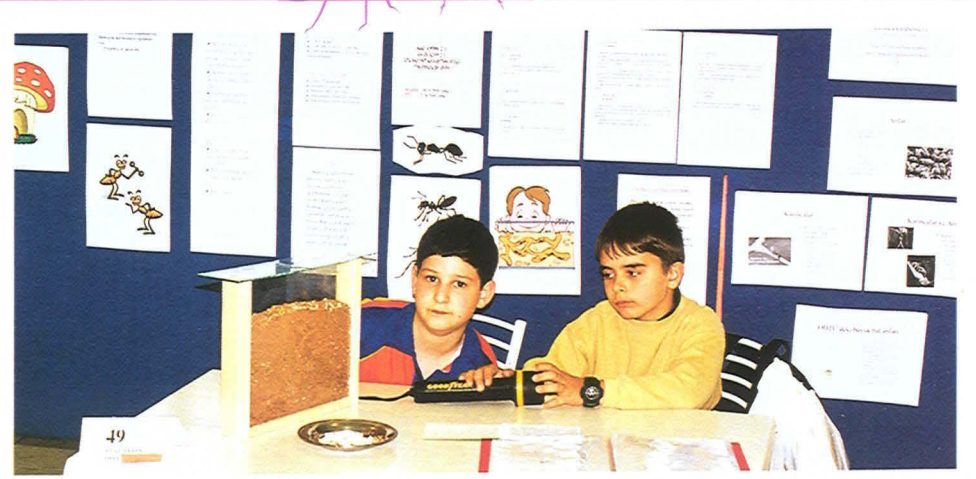
Karıncaların vücutları, diğer böceklerinki gibi üç bölümden oluşur. Baş, göğüs ve karın. Yuva yaparken kullanacakları malzemeleri ve yiyecekleri yuvaya taşımak için ağızlarını kullanırlar. Gözleri, öteki böceklerde olduğu gibi, çok sayıda küçük gözden oluşur. Çevrelerinde olan biteni anlamak için başlarında bulunan, koku almaya ve dokunmaya yarayan duyarlarını kullanırlar. Çoğu karınca etçildir; ama bitkisel besinlerle beslenenleri de vardır. Besinlerinin



bir kısmını vücutlarında, bir kısmını da yuvalarında depolarlar. Acil durumlarda, örneğin başka bir karınca kolonisinin saldırısına uğradıklarında yuvalarına depoladıkları besini paylaşabilirler. Bu nedenle onlara toplumsal hayvanlar denir. Toprak, kum, odun ve yaprak gibi malzemeleri kullanarak yuva yaparlar. Aralarında çok etkileyici bir işbölümü vardır. Karınca kolonisi kraliçe karınca, işçi karıncalar, asker karıncalar ve yavru karıncalardan oluşur.

Kraliçe karınca tüm yaşamını yumurtlayarak geçirir. İşçi karıncalar koloninin yaşamını sürdürmesi için zorunlu olan, yavrulara bakmak, yuvayı genişletmek, koloninin tüm bireylerine yiyecek toplamak gibi günlük işleri yaparlar. Daha iri olan asker karıncalarsa yuvayı korurlar. Bu karıncalar, düşmanlarına formikasıit püskürterek onları kaçıırırlar. Bir kolonide milyonlarca karınca beraber yaşabilir. Karıncalar, yiyecek arama dışında tüm zamanlarını yuvada geçirirler ve sıcaklı çok severler. Soğuk kış aylarını birbirlerine kenetlenip uyuyarak geçirirler.

Alaz Aydın ve İmre Özbay
Özel Bilkent İlköğretim Okulu
Haziran 2000



Karınca Günlüğümüzden...

01.05.2000, Pazartesi

- Karınca toplamak için laboratuvarıdan kapsül aldık.
- Teneffüslerde karınca topladık. 5 karıncamız oldu; ne yazık ki 2 tanesini kaçırdık.

09.05.2000, Salı

- Okula gitmeden babalarımızdan birine gerekli malzemelerin listesini verdik. Malzemeler akşam hazırıldı.

15.05.2000, Perşembe

- Karınca gözlemesine kum ve toprak koyduk. Yiyecek olarak da şeker ve ekmek kırıntısı koyduk.

15.05.2000, Çarşamba

- İlk yakaladığımız karıncalar toprağa uyum sağlayamayarak öldüler.
- Öğle tatilinde öğretmenim ve arkadaşlarımla araziye gittik. Tam 14 karınca yakaladık. Laboratuvara geldik, karıncaları karınca gözlemesine yerleştirdik ve onları izlemeye başladık.
- Karıncalar ilk önce gruplar halinde dolaştılar. 15 dakika geçtikten sonra dağıldılar ve tekrar grup olarak dolaştılar.

- Biri toprağı kazmaya çalıştı; ama gücü yetmedi.
- Heyy! Karıncalardan biri yapmaya çalıştığı yuvaya ekmek taşıyor.

18.05.2000, Perşembe

- Öğretmenim ve arkadaşlarımla beraber araziye gittik. Arkadaşım Mert yeniden karınca bulmamıza yardım etti. Öğretmenimle toprağı değiştirdik. Çünkü, öteki toprakta karıncalar yaşayamıyordu. Karıncaları da aynı araziden topladığımız için, bu kez toprağa uyum sağladılar.
- Toprağı koyar koymaz çalışmaya başladılar.
- Yiyecek olarak verdiğimiz şekere önce tepki göstermediler.

23.05.2000, Salı

- Karıncalar yuva kazma çalışmalarına başlamıştı. Yavaş yavaş yiyecekleri yuvalarına taşımaya başladılar. Özellikle şekeri taşıyorlardı.
- Kendi boylarına uygun tüneller kazdılar.

31.05.2000, Çarşamba

- Karıncalar kendilerine bir oda yaptılar. Galiba, koloni kurmaya başladılar.